

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 76/2025
18.02.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници тужиоца ТРИГЛАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.о. Београд, против тужених АА, адвоката у ..., ББ, адвоката у ..., ВВ из ... и ГГ из ..., ради стицања без основа, вредност предмета спора 1.776.000,00 динара, одлучујући о сукобу надлежности између Привредног суда у Београду и Трећег основног суда у Београду, у седници већа одржаној дана 18.02.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

За поступање у овом предмету **СТВАРНО НАДЛЕЖАН** је Трећи основни суд у Београду.

Образложење

Привредни суд у Београду се решењем П 5127/2024 од 10.12.2024. године, огласио стварно ненадлежним за поступање у предмету, јер сматра да за надлежност тога суда нису испуњени услови из члана 27. Закона о уређењу судова. Тужилац је привредни субјект, односно акционарско друштво за осигурање, док су тужени физичка лица, од којих су АА и ББ адвокати. Не ради се о спору између привредних субјеката (субјективни критеријум) јер адвокат нема положај предузетника, нити је реч о спору насталом у обављању делатности привредних субјеката (објективни критеријум), због чега је списе предмета доставио Трећем Основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду.

Трећи основни суд у Београду није прихватио надлежност за поступање, са образложењем да су тужилац, тужене АА и ББ, привредни субјекти, тужилац је правно лице које обавља послове осигурања, а тужене АА и ББ су адвокати, те да се ради и о спору проистеклом из обављања делатности привредних субјеката, будући да је предмет спора повраћај стеченог без основа, новчаних средстава које је тужилац исплатио туженима АА и ББ, које су те износе стекле обављањем своје професионалне делатности-пружањем адвокатских услуга, па је нашао да су испуњени услови из члана 25. Закона о уређењу судова и да је стварно надлежан за поступање Привредни суд у Београду, па је списе предмета доставио Врховном суду ради решавања насталог сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) и члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), Врховни суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Трећи основни суд у Београду.

Према стању у списима, тужбом поднетом овом суду дана 10.12.2024. године, тужилац је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу солидарно врате као неосновано стечен износ од 1.776.000,00 динара са законском затезном каматом. У тужби је предложио и да суд одреди привремену меру забране преноса новчаних средстава са рачуна тужене АА, као и рачуна тужене ББ које се воде код пословних банака, као меру обезбеђења новчаног потраживања тужиоца у висини од 1.776.000,00 динара са законском затезном каматом и трошковима поступка, те да се наложи Народној банци Србије да привремену меру упише у регистар блокираних рачуна по датуму и тачним временом пријема овог решења.

Чланом 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр.10/23), прописано је да привредни суд суди у споровима између домаћег и страног привредног друшта, предузећа, задруга, предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта, као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Према члану 2. став 1. Закона о адвокатури, адвокатура је независна и самостална служба пружања правне помоћи физичким и правним лицима. Одредбом члана 44. тог закона, да адвокат се бави адвокатуром самостално, у заједничкој адвокатској канцеларији или као члан адвокатског ортачког друштва. Одредбом члана 45. став 5. тог закона, заједничка канцеларија нема својство правног лица. Одредбом члана 52. став 1. тог закона, на рад и пословање адвокатског ортачког друштва примењују се одредбе закона којим је уређено пословање ортачких друштава, ако овим законом није другачије одређено.

Чланом 83. став 1. Закона о привредним друштвима, прописано да је предузетник пословно способно физичко лице које обавља делатност ради стицања прихода и које је као такво регистровано у складу са законом о регистрацији. Одредбом става два истог члана наведеног Закона, прописано је да физичко лице уписано у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређену посебним прописом, сматра се предузетником у смислу овог закона ако је тим прописом том одређено.

Адвокат појединац, који самостално обавља адвокатску делатност, не може се сматрати предузетником у смислу одредби члана 83. став 1 и 2. Закона о привредним друштвима, јер такав његов статус није одређен Законом о адвокатури, као посебним законом који уређује ову делатност.

Стога, како је тужилац привредни субјект акционарско друштво које се бави осигурањем, а тужени физичка лица, која немају својство предузетника, произилази да није испуњен субјективни критеријум за заснивање надлежности привредног суда. Исто тако, није остварен ни објективни критеријум за заснивање стварне надлежности привредног суда, јер није реч о спору насталом између привредног субјекта и другог правног лица у обављању привредне делатности, па је применом члана 24. став 2. Закона о уређењу судова, за поступање у овом предмету стварно надлежан Трећи Основни суд у Београду.

Због свега напред реченог, Врховни суд је применом одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа–судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић